

TILDELINGSBREV 2017
FOR
NORSK POLARINSTITUTT

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING.....	3
2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER FOR NORSK POLARINSTITUTT	3
3. NASJONALE MÅL, PRIORITERINGER, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG FOR 2017	4
3.1 FELLESFØRINGER KMD.....	8
4. BUDSJETT OG FULLMAKTER.....	8
4.1 TILDELING OG BUDSJETTFORUTSETNINGER	8
4.2 TILDELING FRA ANDRE KAPITLER OG POSTER	9
4.3 DELEGERING AV BUDSJETTMESSIGE FULLMAKTER	10
5. RAPPORTERING	10
6. MØTEPLAN	11
7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR.....	11

1. INNLEDNING

Klima- og miljødepartementet viser til Prop. 1 S (2016-2017) og Innst. 9 S (2016-2017), og stiller i dette tildelingsbrevet bevilgningene til disposisjon for Norsk Polarinstitut.

Tildelingsbrevet gir sammen med Instruks for virksomhets- og økonomistyring, Prop. 1 S og budsjettinnstillingen, rammer, forutsetninger, og krav for Norsk Polarinstitut i 2017.

Tildelingsbrevet og instruksen er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året.

Departementet ønsker å understreke at de nasjonale målene som er presentert i Prop. 1 S (2016-2017) er politisk fastsatte nasjonale mål, hvor god måloppnåelse avhenger av bruk av virkemidler og gjennomføring av tiltak i alle sektorer. Norsk Polarinstitutt sine egne bidrag til måloppnåelse vil derfor variere, ut i fra hvilke virkemidler og ansvar etaten innehar.

Regjeringen er opptatt av å effektivisere statlig sektor. Departementet vil poengtere at alle virksomheter må gjennomføre tiltak for å bli mer effektive.

Etatsstyringsheftet "Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen" beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring.

Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER FOR NORSK POLARINSTITUTT

Samfunnene og miljøet på Svalbard er i endring. Det må legges til rette for nødvendig omstilling og videre utvikling i samsvar med de målene som er satt. Et sentralt tiltak vil være å legge bedre til rette for reiselivet innenfor Forvaltningsområde 10, som bl.a. omfatter Isfjord-området og nærområdene rundt lokalsamfunnene. Arbeidet med å styrke kunnskapen om bl.a. sårbarhet for ferdsel i forbindelse med vurderinger av tilrettelegging skal prioriteres.

Forskning som bidrar til ny kunnskap om klimaprosesser i polarområdene, herunder ny kunnskap for forståelse av ulike hav- og havisprosesser og breprosesser både i Arktis og Antarktis er viktig. Viderer er det viktig å bygge videre opp kunnskapen om hva klimaendringene vil ha å si for naturmangfoldet og naturforvaltningen i polarområdene i framtiden. Kunnskap om konsekvensene av klimaendringene for naturforvaltningen på Svalbard er spesielt viktig.

Data om miljøgifter fra Arktis veier tungt i internasjonalt reguleringsarbeid. Norsk Polarinstitut skal fortsatt bidra til dette arbeidet og prioriterer kunnskap om nye miljøgifter i toppredatorer i polare næringskjeder.

Marint søppel og mikroplast er et miljøproblem over hele verden, og er identifisert som et økende problem også på Svalbard. Norsk Polarinstitut skal bidra til å styrke kartlegging og overvåking av marin forsøpling og mikroplast i havmiljøet, og øke kunnskapen om konsekvensene av mikroplast for det marine biologiske mangfoldet.

Regjeringen ønsker å styrke norsk vertskap og koordinering av forskningsvirksomheten i Ny-Ålesund. Norsk Polarinstitut skal derfor styrke sin forskningsfaglige tilstedeværelse i Ny-Ålesund. Regjeringen har vedtatt at Norges forskingsråd skal utvikle en forskningsstrategi for Ny-Ålesund, og at Norsk Polarinstitut får ansvar for den operative implementeringen og

oppfølgingen av forskningsstrategien på stedet. Ansvar for driften i Ny-Ålesund skal fremover sees i sammenheng med oppfølgingen av forskningsstrategien. På bakgrunn av dette blir eierskapet i Kings Bay AS overført fra Næring- og fiskeridepartementet til Klima- og miljødepartementet fra 1. januar 2017.

Norsk Polarinstitutt skal bidra til å framskaffe forskningsbasert kunnskap som kan bidra til at Norge på best mulig måte oppfyller sine plikter som traktatpart, og bidrar aktivt i samarbeidet under traktaten med tilhørende Miljøprotokoll for vern av det sårbare miljøet i Antarktis.

Innenfor Arktisk råd vil klimaendringer i Arktis, tiltak mot utslepp av kortlivede klimadrivere, bevaring av arktisk biodiversitet, helhetlig havforvaltning, tiltak mot forurensning og miljøovervåking i Arktis være spesielt prioriterte tema for Norge. Andre prioriterte tema er kunnskap om samlet belastning av de ulike miljøpåvirkningene, og data som gjør det mulig å skille mellom lokale og langtransporterte kilder og en samlet utredning om de endringene som skjer i Arktis, og hva dette vil bety for framtidig miljø, aktivitet, forvaltning og behov for tilpasning. Norsk Polarinstitutt skal medvirke aktivt i Arktisk råds arbeid med prosjekter og oppfølgingsplaner på disse områdene.

Et bredt og effektivt miljøvernssamarbeid med Russland står sentralt i regjeringens nordområdepolitikk. I det bilaterale samarbeidet er det en særlig prioritering av havmiljø og samarbeid i grenseområdene. Innenfor havmiljøssamarbeidet er utviklingen av et konsept for en forvaltningsplan for russisk side av Barentshavet høyt prioritert.

3. NASJONALE MÅL, PRIORITERINGER, STYRINGSPARAMETERE OG OPPDRAG FOR 2017

Naturmangfold

Nasjonalt mål 1.1. Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester

Prioriteringer:

Prioritere arbeidet med det faglige grunnlaget for revideringen av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten i 2020.

Styringsparametre:

- Status for arbeidet med det faglige grunnlaget for forvaltningsplanen.
- Status i arbeidet med å videreutvikle kunnskap som grunnlag for en helhetlig forvaltning av havområdene.

Forurensning

Nasjonalt mål 4.1. Forurensning skal ikke skade helse og miljø

Prioriteringer:

Bidra til styrket miljøovervåking og utvikling av kunnskap om forekomst, kilder til, og effekter av plast og mikroplast i Arktis, og delta i arbeid om temaet i Arktisk Råd.

Bidra med forskning for utvikling av overvåkingsmetodikk for havforsuringseffekter på vingesnegl.

Styringsparametre:

- Kunnskap om plast og mikroplast i det arktiske havmiljø publisert.
- Status i utvikling av miljøovervåking av plast og mikroplast i Arktis.
- Formidling av kunnskap og oppdatert informasjon om status om plast og mikroplast i Arktis på NPs nettsider.
- Status i arbeidet med forskning som skal bidrar til overvåkingsmetodikk om havforsuringseffekter på vingesnegl.

Polarområdene

Nasjonalt mål 6.1. Omfanget av villmarksprega områder på Svalbard skal holdes ved lag, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet.

Prioriteringer:

Det skal legges vekt på innhenting av kunnskap til oppfølgingen av Svalbardmeldingen, spesielt kunnskap knyttet til arbeidet med tilrettelegging for reiselivet.

Kunnskapen om effekter av klimaendringer på naturmangfold og konsekvenser for den fremtidige naturforvaltningen på Svalbard skal styrkes.

Styrke kunnskapen om "ansvarsartene" som det påligger norsk miljøforvaltning et ekstra ansvar å forvalte som følge av at betydelige deler av bestanden reproducerer på Svalbard (for eksempel: ringgås, praktærflugl, sabinermåke og polarsvømmesnipe).

Styringsparametre:

- Leveranse av kunnskapsgrunnlag for forvaltningsplaner for nasjonalparkene på Sentral-Spitsbergen, samt Festningen geotop-verneområde. Kunnskapsgrunnlaget skal også omfatte mellomliggende (ikke vernede arealer) på det sentrale Spitsbergen som grunnlag for å vurdere brukerbehov også innenfor disse områdene.
- Kunnskap om effekter av klimaendringer på naturmangfold og konsekvenser for den fremtidige naturforvaltningen på Svalbard.
- Status for implementeringen av relevante tiltak innenfor strategiene knyttet til "ansvarsartene" (rødlistearter, høstbare arter, fremmede arter og isbjørn).

Nasjonalt mål 6.2. Negativ menneskelige påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i polarområdene skal reduseres

Prioriteringer:

Legge til rette for bedre utnyttelse av infrastrukturen på Troll, herunder for utenlandske institusjoner som ønsker å benytte Troll som forskningsplattform.

Øke kunnskapen om miljøet som grunnlag for forvaltningen av miljøet i Antarktis.

Bidra aktivt i prosjektarbeidet under Arktisk råd, med særlig vekt på leveranser til ministermøtet i mai 2017 og til AMAPs arktiske vitenskapskonferanse i april 2017.

Gi innspill til og delta aktivt i arbeidet med en overordnet forsknings- og høyere utdanningsstrategi for Svalbard og forskningsstrategien for Ny-Ålesund, og i samråd med departementet og Forskningsrådet, sørge for at forskningsstrategien for Ny-Ålesund blir implementert lokalt når den foreligger.

Styringsparametere:

- Status for arbeidet med en strategi for bedre utnyttelse av infrastrukturen på Troll, herunder for utenlandske institusjoner som ønsker å benytte Troll som forskningsplattform.
- Ny kunnskap som grunnlag for forvaltningen av miljøet i Antarktis.
- Resultater av prosjektarbeid samt leveranser knyttet til Arktisk råd.
- Status i arbeidet med forskningsstrategiene for Svalbard og Ny-Ålesund

Oppdragsliste 2017 for resultatområdet 6 Polarområdene

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
Oppdatere og videreutvikle strategi for kunnskapsinnhenting for rødlisteartene, sett i lys av ny rødliste 2015. (overført fra 2016)	15. mars
Ferdigstille forslag til helhetlig overvåkings- og forskningsprogram for isbjørn, inkludert kostnader og finansiering. Forslaget tilpasses eksisterende planer (NAP, CAP).	31. mars
Etter bestilling fra SMS levere kunnskapsgrunnlag for forvaltningsplaner for nasjonalparkene på Sentral-Spitsbergen, samt Festningen geotopvernområde. Kunnskapsgrunnlaget skal også	1. april

omfatte mellomliggende (ikke vernede arealer) på det sentrale Spitsbergen som grunnlag for å vurdere brukerbehov også innenfor disse områdene.	
I samarbeid med Miljødirektoratet levere en faglig vurdering av behovet for å beskytte områder utenfor nasjonal jurisdiksjon i Arktis som er beskrevet som økologisk og biologisk viktige gjennom OSPAR/NEAFC og CBD-prosessene.	15. mai
Naturmangfold i Miljøstatus I samarbeid med Miljødirektoratet utarbeide forslag til indikatorer for naturmangfold under det nasjonale målet 6.1 i samsvar med utfyllende oppdragsbrev fra departementet. - Foreslå indikatorer for økosystemtjenester. - ☐ Foreslå indikatorer for påvirkningsfaktorer.	1. juni
Gjennomføre prioriterte tiltak i handlingsplan fremmede arter, herunder sende statusrapport for fremmede arter i Pyramiden og Barentsburg til SMS.	1. oktober
Gjennomgang av rapport fra isbjørneekspertgruppa PBSG om prioriterte tiltak for forskning og overvåking i den sirkumpolare handlingsplanen for isbjørn. Oversende forslag til prioritert oppfølging til Miljødirektoratet. (overført fra 2016)	1. oktober
Videreføre arbeidet med miljødatastrategien for Svalbard, herunder; - implementere løsninger for miljøgiftsadata og - påbegynne kartleggingsarbeidet for biodiversitetsdata	31. november
Foreta en vurdering av indikatorene som i dag blir brukt under det nasjonale målet 6.1 i Miljøstatus med sikte på å finne fram til indikatorer som bedre er egnet til å måle miljøtilstanden.	20. desember
Beskrive og sammenstille kunnskapsgrunnlaget for det marine miljøet i havområdene utenfor Dronning Maud Land, og gjennom arbeidet også beskrive kunnskapshull og identifisere behov innenfor forskning, kartlegging og overvåking.	31. desember
Levere faglige innspill til Miljødirektoratets arbeid med ny nasjonal handlingsplan for sjøfugl, inkludert vurdering av konsekvenser for sjøfugl av klimarelaterte endringer i arktiske næringsnett basert på innhentet kunnskap.	Etter avtale med Miljødirektoratet

Oppgaver på tvers av resultatområdene

Oppdragsliste 2017 – Sikkerhet og kontroll

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
Rapporter på status i arbeidet med videreutviklingen av responsmiljø i egen virksomhet	1. juni

Utarbeide en tiltaksplan og følge opp punktene for å oppnå et forsvarlig sikkerhetsnivå. Tilrettelegge for inspeksjon fra departementet.	1. juli
Gjennomfør og send inn rapport fra internrevisjon av informasjonssikkerhetssystemet i virksomheten	1.oktober
Levere risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.	31. desember
Gjennomfør og send inn rapport fra eksternevisjon av informasjonssikkerhetssystemet i virksomheten	I årsrapporten
Rapporter på fremdriften i arbeidet med å etablere felles IKT-drift i miljøforvaltningen.	Etter avtale med departementet
Rapportere om sikkerhetstilstanden og IKT-sikkerhet etter JDs mal for tilstandsrapport og spørsmål fra departementet.	Etter avtale med departementet

3.1 Fellesføringer KMD

Norsk Polarinstituttt skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal Norsk Polarinstituttt gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

Norsk Polarinstituttt skal ta inn minst én lærling i 2017. Det skal vurderes om det er mulig å knytte seg til et opplæringskontor, og bidra til medfinansiering ved at opplæringskontoret beholder om lag en tredjedel av lærlingtilskuddet.

4. BUDSJETT OG FULLMAKTER

4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Prop. 1 S (2016–2017) og Stortingets vedtak basert på Innst. 9 S (2016–2017). Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyringen i staten, instruks for virksomhets- og økonomistyring, og andre rundskriv og krav fra Finansdepartementet som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Alle postene i seriene 01-29 og 50-59 skal i samsvar med avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) reduseres med 0,8 pst. Alle virksomheter skal i henhold til reformen gjennomføre tiltak for å bli mer effektive.

Endringer og føringer på poster som er beskrevet i Prop. 1 S (2016-2017), er ikke omtalt i tildelingsbrevet. Nedenfor presenteres derfor kun budsjettføringer ut over det som står i Prop. 1 S (2016-2017).

Utgifter

Følgende beløp tildeles på kap 1471 i 2017

(i 1 000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling 2017
1471/01	Driftsutgifter	221 710
1471/21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	70 707
1471/50	Stipend	501
Sum kapittel 1471		292 918

Inntekter

Det forutsettes inntjent følgende beløp under kap 4471 i 2017

(i 1 000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling 2017
4471/01	Salgs- og utleieinntekter	10 795
4471/03	Inntekter fra diverse tjenesteyting	59 494
4471/21	Inntekter, Antarktis	13 289
Sum kapittel 4471		83 578

Merinntektsfullmakter

Norsk Polarinstitutt gis fullmakt til å overskride bevilgninger under:	mot tilsvarende merinntekter under:
Kap. 1471 post 01	Kap. 4471 postene 01 og 03
Kap. 1471 post 21	Kap. 4471 post 21

Postomtale:

Post 01 Driftsutgifter

- Lønnskompensasjon i forbindelse med lønnsoppgjør utgjør 2,486mill. kroner.
- Kompensasjon for innføring av forenklet modell for pensjonspremiebetaling til Statens pensjonskasse gir en økning på 12,773 mill.kroner.
- Priskompensasjonen gir en økning på 2,548 mill. kroner.
- Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) reduserer bevilgningen på posten med 1,603 mill. kroner.
- I budsjettforliket ble posten styrket med 5 mill. kroner til forskning på isavhengige pattedyr, jfr. Innst. 9 S (2016–2017).

Post 21 Spesielle driftsutgifter

- Priskompensasjon gir en økning på 1,882 mill. kroner.
- ABE-reformen reduserer bevilgningen på posten med 0,541 mill. kroner.
- Kompensasjon for innføring av forenklet modell for pensjonspremiebetaling til Statens pensjonskasse utgjør en økning på 1,831mill. kroner.

Post 50 Stipend

- ABE-reformen reduserer bevilgningen på posten med 5.000,- kroner

4.2 Tildeling fra andre kapitler og poster

Norsk Polarinstitutt kan i tillegg disponere midler over følgende kapitler:

(i 1000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Fullmakt for 2017 til å belaste med inntil:
1410/21	Miljøovervåking og miljødata	9 556
0017/50	Refusjon til Norsk Polarinstitutt	3 520

Når det gjelder prosjektsamarbeid under Den norsk-russiske miljøvernkommissjonen er beløp ikke fastsatt. Klima- og miljødepartementet har intensjon om å videreføre støtten på om lag samme nivå som i 2016. Nærmere omtale om beløp og bruk av midlene vil bli avtalt i senere brev.

4.3 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Norsk Polarinstitutt delegeres myndighet til:

å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:

- a. å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
- b. overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
- c. overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
- d. overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
- e. inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

5. RAPPORTERING

Etatene rapporterer resultater og årsregnskap i foreløpig og endelig årsrapport, som viser status per 31. august og 31. desember 2017. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene.

Vi minner om at virksomheten må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike resultatområdene.

Frister for rapporteringer for 2017 er:

Avviksrapportering 15. mai 2017

Foreløpig årsrapport 15. september 2017

Endelig årsregnskap 3. februar 2018

Endelig årsrapport 15. mars 2018

Årsrapporten skal publiseres på departementets og virksomhetens hjemmesider innen 1. mai.

6. MØTEPLAN

Møtedato	Møtetype	Punkter til dagsorden	Frist for saker	Merknad
Mars	Halvårsmøte i Tromsø	Rapportering 2016 Budsjett 2018 RNB-saker 2017 Store, viktige saker Risikoanalyser i 2017 Aktuelle mediesaker		
April	Etatslederkonferanse			
Juni ?	Kontaktmøte (på video)			
August ?	Kontaktmøte (på video)			
Oktober	Etatslederkonferanse			
Oktober	Halvårsmøte i Oslo	Rapportering pr. 31.8.2017 Foreløpig tildelingsbrev 2018 Budsjett 2018 og 2019 Beredskapssaker Risikoanalyser (resultat) Store, viktige enkeltsaker Aktuelle mediesaker		

7. OVERSIKT OVER ETATENES KOORDINERINGSANSVAR

Miljødirektoratet:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard
- Miljøovervåking/miljødata/miljørapportering, herunder standardisering av miljødata, kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå og samarbeidsavtale med EEA
- Miljøstatus

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard eller Jan Mayen

**INSTRUKS FOR
VIRKSOMHETS- OG ØKONOMISTYRINGEN I
NORSK
POLARINSTITUTT**

Instruksen er fastsatt av Klima- og miljødepartementet i medhold av § 3 i Reglement for økonomistyring i staten og trer i kraft 1. januar 2017

Oslo 20.12.2016

departementsråd

1. Formål

Instruksen inneholder grunnleggende krav til etatens virksomhets- og økonomistyring. Instruksen beskriver samfunnsoppdrag, myndighet og ansvar, samt administrative krav til Norsk Polarinstitut. Økonomiforvaltningen skal følge "Reglementet for økonomistyring i staten" og Finansdepartementets bestemmelser om økonomistyring i staten med de tilføyelser og presiseringer som fremgår av denne instruks. Norsk Polarinstitut skal kunne dokumentere interne rutiner og prosesser i instruks, retningslinjer og rutinebeskrivelser. Instruksen er bygd opp som et supplement til økonomiregelverket, og må ses i sammenheng med de årlige tildelingsbrevene og styringsdialogen for øvrig.

2. Norsk Polarinstituttets myndighets- og ansvarsområde

Norsk Polarinstitut er et ordinært forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet.

Norsk Polarinstitut skal arbeide for å oppnå de klima- og miljøpolitiske målene som årlig blir presentert i Prop 1 S. Norsk Polarinstitut har et særlig ansvar for å nå klima- og miljømålene på de områdene hvor instituttet har myndighet og juridiske virkemidler.

Norsk Polarinstitut skal gjennom forskning, analyser, utredninger, rådgivning, resultatoppfølging og kommunikasjon/ formidling bidra til å nå miljømålene også på de øvrige områdene. De spesifikke målene, prioriteringene, styringsparameterne og oppdragene som Norsk Polarinstitut skal gjennomføre det enkelte år blir gitt i de årlige tildelingsbrevene.

2.1. Norsk Polarinstituttets rolle og hovedfunksjoner

For å medvirke til å nå de nasjonale klima- og miljømålene og ivareta sitt samfunnsoppdrag skal Norsk Polarinstitut utøve følgende funksjoner:

Myndighetsutøvelse

- Behandle meldinger og søknader etter Antarktiskforskriften.

- Kontrollere at norsk aktivitet i Antarktis skjer i tråd med Antarktisorfskriften.
- Behandle søknader om dispensasjon fra forskrift om Bouvetøya naturreservat og forskrift om ferdselsbegrensning på Bouvetøya.

Faglig rådgiver og iverksetter

Etaten skal med basis i sin samlede kompetanse:

- Være faglig og strategisk rådgiver overfor den sentrale forvaltningen i polarspørsmål bl.a gjennom deltagelse i Polarutvalget, deltakelse i den norske delegasjonen til ATCM, CEP og CCAMLR.
- Bidra til å fremme norske interesser og synlighet på Svalbard.
- Følge opp avtalen av 2015 med Utenriksdepartementet. Norsk Polarinstitutt skal bidra til å øke Utenriksdepartementets evne til å imøtekomme andre lands ønske om samarbeid og samtidig ivareta norske interesser på en best mulig måte.
- Være faglig og strategisk rådgiver for Miljødirektoratet, Riksantikvaren og Sysselmannen i polarspørsmål.
- Ved forespørsel gi faglig støtte til sekretariatet for Svalbards miljøvernfond i vurdering av søknader.
- Gjennomføre prioriterte tiltak i nasjonal og sirkumpolar handlingsplan for isbjørn, forvaltningsplanene for verneområdene og handlingsplan fremmede arter mv.
- Arbeide for å utvikle fjernmåling som kostnadseffektivt redskap for miljøkartlegging og miljøovervåking.
- Drifte forskningsstasjoner på Svalbard (Sverdrupstasjonen og Zeppelinstasjonen) og i Antarktis (Troll og Tor) samt stasjonen på Bouvetøya, og bidra til koordinering av utviklingen av Ny-Ålesund som den sentrale polare forsknings- og miljøovervåkingsplattformen i Europa.
- Stimulere nasjonal og internasjonal forskning på Svalbard gjennom å yte forskningsservice/ logistikkstøtte.
- Forvalte og tilrettelegge et historisk polarmateriale i form av faglitteratur, fangstdagbøker, bildemateriale og gjenstander.
- Være det sentrale datasenteret for miljøkunnskap om polarområdene og gjøre egne miljødata og publiserte forskningsdata tilgjengelige for videre bruk.

Kunnskapsutvikling

Norsk Polarinstitutt skal med sine ressurser bidra til å dekke miljøforvaltningens kunnskapsbehov og utvikle og vedlikeholde en god kunnskapsbase for sin faglige og strategiske rådgivingsoppgave. Norsk Polarinstitutt må kontinuerlig vurdere behovet for økt eller revidert kunnskap om aktuelle problemstillinger innenfor sine ansvarsområder og sørge for nødvendig rapportering av fakta. Etaten skal:

- Styrke kunnskapsgrunnlaget på områder der miljøforvaltningen har et direkte forvaltningsansvar i nord- og polarområdene eller har en helt sentral pådriverrolle i internasjonale prosesser.
- Frembringe og tilrettelegge miljøfaglig kunnskap som grunnlag for videreutvikling av virkemidler og tiltak i miljøvernforvaltningen av Svalbard, og for Miljødirektoratet og Sysselmannens løpende forvaltning og saksbehandling på miljøområdet på grunnlag av etatenes definerte kunnskapsbehov.
- Bidra til utvikling og oppfølging av relevant forskning. Det skal særlig legges vekt på

oppfølging av relevante programmer i Forskningsrådet og arbeidet med utvikling av strategiske satsinger i miljøforvaltningen i tillegg til egen forvaltningsrettet forskning og overvåking i Arktis og Antarktis innenfor fagområdene klima, naturmangfold og miljøgifter, og opprettholde lange måleserier knyttet til en rekke sentrale miljøtemaer i polarområdene.

- Ha oversikt over projeksjoner og prognoser for sannsynlig, framtidig utvikling i miljøtilstanden gitt ulike utviklingsbaner for viktige påvirkningsfaktorer som klimaendringer og havforsuring.
- Sørg for nødvendig overvåking av utviklingen i miljøtilstanden. For alle overvåkingsprogram skal muligheten for bruk av ny teknologi vurderes, f. eks. automatiske målestasjoner, satellitter etc. Vurderingen bør skje i samarbeid med andre kompetente virksomheter og etater. Mulighetene for sambruk av data og måleutstyr skal være en del av vurderingen.
- Utvikle, revidere og lede overvåkingssystemer, herunder MOSJ, i Arktis og Antarktis.
- Utføre topografisk og geologisk kartlegging på Svalbard og i norske biland, herunder oppmåling i felt samt produksjon av kartprodukter, og videreutvikle og drifte digitale kartløsninger på nett.
- Bidra til nødvendig kartlegging, samt sikre distribusjon av miljø- og kartdata, god samordning av kartleggingsaktiviteter og kvalitetssikring av data.
- Ha ansvaret for å samordne innhenting, kvalitetssikring, dokumentasjon og levering av miljødata og miljøinformasjon innenfor sine ansvarsområder i henhold til de tidsfrister som er satt for bruken av data (bl. a. miljøstatus.no, Norge digitalt, konvensjoner osv.). Instituttet skal delta i faglige nettverk, prosesser og fora, og skal slutte opp om arbeidet med fellesløsninger for miljødata og legge dette til grunn for egne fagsystemer der det er relevant. Miljødirektoratet har rollen som nasjonalt samordningsorgan for miljødata i miljøforvaltningen, og vil ta de nødvendige initiativ.

Formidling

- Norsk Polarinstitutt skal legge vekt på å formidle pålitelig, aktuell og forståelig miljøinformasjon til allmennheten gjennom ulike kanaler. Hovedkanalen for informasjon om miljøets tilstand og utvikling skal være miljøstatus.no, der Miljødirektoratet har rollen som hovedredaktør. Det skal i tillegg satses på etatens egne nettsider og aktiv mediekontakt.
- Bidra til utvikling av kommunikasjon og formidling i Framsenteret, og til utstillinger og formidling i besøkssenteret Polaria i Tromsø.
- Formidle polarhistorie og ivareta sin polarhistoriske samling av bøker og gjenstander.

Internasjonale klima- og miljøoppgaver

- Bidra til, og delta i relevante internasjonale prosesser knyttet til miljø i nord – og polarområdene.
- Delta aktivt i internasjonale fora som arbeider for å styrke kunnskapsgrunnlaget for miljøforvaltningen i nord – og polarområdene.

Andre ansvarsområder og langsiktige oppgaver

I det følgende gis en overordnet oversikt over de faste oppgavene Norsk Polarinstittutt skal ivareta som ikke er dekket tidligere.

Resultatområde Naturmangfold

- Delta i sekretariatet for – og bidra aktivt i arbeidet under Faglig forum for helhetlig forvaltning av norske havområder.
- Bidra aktivt i arbeidet med kunnskapshenting og videreutvikling av helhetlige forvaltningsplaner for havområdene.
- Vurdere miljøtilstanden i Barentshavet og arktiske havområder.
- Vurdere behov for tiltak for å beskytte miljøet i arktiske havområder mot påvirkning fra nye aktiviteter.
- Bidra til at miljøhensyn ivaretas i konsekvensutredninger og konsesjonsrunder i petroleumsvirksomheten.

Resultatområde Forurensning

- Være faglig rådgiver for Kriseutvalget for atomberedskap og stille logistikkressurser til rådighet ved atomulykker i nordområdene.
- Delta i rådgivende gruppe for prioritering av innsats ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.
- Levere grunnlagsdata knyttet til kartlegging av nye miljøgifter i Arktis som grunnlag for innspill til Stockholm-konvensjonen.
- Etter oppdrag fra Miljødirektoratet, bidra med innsamling av arktisk prøver til Miljøprøvebanken og delta i ekspertgruppen for Miljøprøvebanken.

Resultatområde Klima

- Bidra til å øke kunnskapen om historisk-, nåtids- og framtidig klimautvikling i polarområdene.
- Bidra til økt forståelse av viktige klimaprosesser i polarområdene.
- Bidra til kartlegging og prognose av klimaeffekter i polarområdene.

Resultatområde Polarområdene

- Delta i nasjonalt fagråd for isbjørn og i det bilaterale norsk-russiske nettverkssamarbeidet om isbjørn.
- Bidra i BarentsWatch.

Oppgaver på tvers av resultatområdene

- Være Norges hovedprodusent av topografiske og geologiske kart som dekker norske polarområder ved å publisere kart i både digitalt og trykket format.
- Følge opp delingsplikten etter geodataloven gjennom deltakelse i Norge digitalt samarbeidet.
- Sikre at alle publiserte forsknings- og miljødata fra Svalbard, Antarktis og nordlige havområder dokumenteres og arkiveres, for å sikre mulighetene til nå- og framtidig bruk.

- Gjøre alle data tilgjengelig for videre bruk gjennom digitale tjenestegrensesnitt (API) på data.npolar.no, og visualisere relevante miljø- og forskningsdata gjennom digitale karttjenester og andre digitale presentasjonsformer.
- Delta aktivt i: det norsk-russiske miljøvernssamarbeidet, det norske arbeidet under Arktisk råd og i samarbeidet under Antarktistraktaten og Miljøprotokollen, herunder delta på de årlige konsultative møtene (ATCM).
- Foreta oppnevning av medlemmer til SCAR, og delta i den internasjonale vitenskapelige komiteen for Antarktiskforskning (SCAR).
- Være et internasjonalt kontaktpunkt i polarsaker og formidle kontakt mellom norske og internasjonale fagmiljøer.
- Være vertskap for internasjonale sekretariater på klima og miljøområdet.
- Delta aktivt i forskningssamarbeid og kunnskapsoverføring med relevante nasjoner bl.a. for å øke kunnskapen om de globale miljø- og klimautfordringene.
- Delta aktivt i Ny-Ålesund Science Managers Committee (NySMAC) og utvikling av flaggskipprogrammene i Ny-Ålesund.

Administrasjon:

- Systematisk utvikle og vedlikeholde beredskapsplanverk på grunnlag av risiko og sårbarhet, Nasjonalt risikobilde, og erfaring fra øvelser og hendelser – herunder være forberedt på å håndtere bortfall av egne lokaler, strøm og IKT.
- Vurdere og iverksette forebyggende beredskapsmessige tiltak som avbøter manglende robusthet i kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner som er nødvendig for å opprettholde samfunnets grunnleggende behov og befolkningens trygghetsfølelse.
- Ivareta de grunnleggende prinsippene for arbeidet med samfunnssikkerhet, henholdsvis ansvarsprinsippet, likhetsprinsippet, nærhetsprinsippet og samvirkeprinsippet.
- Utarbeide en helhetlig plan for øvelsesvirksomheten. Delta i eller arrangere to øvelser årlig med utgangspunkt i vurderinger av risiko, sårbarhet eller hendelsesutfordringer.
- Varsle sikkerhetsleder i Klima- og miljødepartementet og rapportere til Nasjonal sikkerhetsmyndighet om sikkerhetstruende hendelser.
- Øvelser og hendelser skal evalueres og følges opp gjennom en egnet tiltaksplan. Alle punkter i tiltaksplanen skal følges opp og effekten skal vurderes, før utkvittering kan skje gjennom en ledelsesforankret vurdering. Resultater av oppfølgingen etter større øvelser og hendelser skal oversendes departementet.
- Følge opp IKT-strategien og rapportere på avvik.

3. Fullmakter

3.1. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av driftsbevilgninger som stilles til disposisjon for Norsk Polarinstitut i tildelingsbrevet. Oppretting og inndragning av stillinger skal skje i samsvar med bestemmelsene i tjenestemannsloven og hovedavtalen i staten. Opprettelse av stillinger som forutsetter at den tilsatte blir beskikket av Kongen i statsråd, skal fremmes Klima- og miljødepartementet.

3.2. Fullmakt til å avgjøre søknader om dekning av utgifter ved flytting fra utlandet

Norsk Polarinstitutt delegeres fullmakt til å avgjøre søknader om dekning av utgifter ved flytting fra utlandet. Sakene behandles iht. *administrative bestemmelser om flytting til/fra utlandet*, fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (tatt inn i Statens personalhåndbok).

3.3. Myndighet til å avgjøre erstatning til tilsatte ved skade på eller tap av private eiendeler

Med hjemmel i pkt. 4 i kgl. res. av 10. juni 1983 delegerer Klima- og miljødepartementet myndighet til Norsk polarinstitutt til å avgjøre erstatning til tilsatte ved evt. skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Det vises til brev av 4. mai 2015 for fullstendig(e) redegjørelse og forutsetninger.

4. Styringsdialog og rapportering

Styringsdialogen mellom departementet og Norsk Polarinstitutt skal gjennomføres i samsvar med "Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen", og i henhold til Reglementet og Bestemmelsene. Hovedelementet i styringsdialogen er tildelingsbrevet. Styringsdialogen skal dokumenteres.

5. Virksomhetens regnskapsprinsipp

Norsk Polarinstitutt skal føre regnskapet etter kontantprinsippet.

6. Virksomhetsledelsen

Direktøren er virksomhetsleder for Norsk Polarinstitutt og har det overordnede ansvaret for at virksomheten er i samsvar med lover, forskrifter, etiske retningslinjer og andre forordninger knyttet til Polarinstituttets virksomhet. Direktøren har ansvar for at Instituttets økonomi- og virksomhetsstyring er i samsvar med tildelingsbrevet, Reglementet og denne instruksen.

Dersom direktøren oppretter en særskilt intern revisjonsenhet eller ønsker å kjøpe en slik tjeneste fra konsulenter, skal oppgavene presiseres i særskilt instruks som skal foreligge samtidig med opprettelsen. Departementet skal ha kopi av instruksen.

6.1. Miljøledelsessystem

Instituttet skal ha et miljøledelsessystem. Som del av dette skal etaten vurdere klima- og miljømessige konsekvenser av anskaffelser og livsløpskostnader i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

6.2. Instruks om avhending av statlig eiendom m.v

Forslag om salg av statlig fast eiendom fremmes for Klima- og miljødepartementet og behandles i samsvar med instruks om avhending av statlig eiendom fastsatt ved Kgl. res. av 19. desember 1997 (FAD).

6.3. Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt for avhending av materiell som tilhører staten.

For utrangering, kassasjon og avhending av materiell og utstyr som tilhører staten, følges reglene fastsatt i Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt avhending av materiell som tilhører staten, Endret ved kgl. res. av 18. desember 1987.

